

Kto kierował geodezją?

Od wiosny 1945 r., kiedy to utworzono Główny Urząd Pomiarów Kraju, na czele polskiej geodezji stało w sumie 19 osób (trzy z nich tylko pełniły obowiązki), w tym Kazimierz Bujakowski dwukrotnie. Powołany w czerwcu główny geodeta kraju Waldemar Izdebski jest więc 20. szefem. Jak wypada na tle swoich poprzedników?

Dla jasności przypomnijmy, że pierwszym głównym geodetą kraju był Andrzej Szymczak, funkcja ta powstała bowiem z chwilą wejścia w życie ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (1989 r.). Wcześniej mieliśmy „prezesów”, odpowiednio: Głównego Urzędu Pomiarów Kraju, Centralnego Urzędu Geodezji i Kartografii i od 1956 r. Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Jak dotąd najmłodszym szefem geodezji był K. Bujakowski, który objął stanowisko w 1999 roku, mając 42 lata, najstarszym – E. Warchałowski (63 lata). Statystycznie największe szanse na objęcie tej funkcji mają osoby w wieku 45-55 lat i Waldemar Izdebski zmieścił się w tych widełkach. Do tej pory tylko trzy razy urzędem kierowały kobiety, więc nowy GGK jako mężczyzna pogarsza statystyki dotyczące równowagi płci.

Okazuje się, że aby zostać szefem całej geodezji, wcale nie trzeba być geodetą. Dotychczas dwóch prezesów i dwie osoby p.o. GGK nie miały takiego wykształcenia. Prezes J. Rabanowski mógł funkcjonować dzięki wysokiej klasy współpracownikom. Natomiast prezesura Czesława Przewoźnika, który był budowlanicem, ale potrafił kierować ludźmi, był otwarty i umiał słuchać, zbiera najlepsze oceny potomnych. Oczywiście Waldemar Izdebski ma wykształcenie geodezyjne, ukończył bowiem najpierw technikum geodezyjne, a później kierunkowe studia na Politechnice Warszawskiej.

Mieliśmy też wielu kierujących geodezją z tytułami naukowymi. Trzej to uznani profesorowie Politechniki Warszawskiej (J. Piotrowski, Warchałowski, Adamczewski), trzech innych legitymowało się tytułami doktora (Przewoźnik, R. Piotrowski, Bujakowski). Waldemar Izdebski jest doktorem habilitowanym, wypada więc zdecydowanie powyżej dotychczasowej średniej.

Na uczelni pracowała blisko połowa wszystkich szefów, w tym Izdebski, który ma w tej dziedzinie, bagatela, 28 lat stażu. Jeśli chodzi o doświadczenie w szeroko rozumianej administra-

cji publicznej, to przed objęciem urzędu mieli je prawie wszyscy poza Waldemarem Izdebskim. Jest on za to najbardziej doświadczony w zarządzaniu biznesem. Przez 28 lat prowadził własną firmę geoinformatyczną zatrudniającą ostatnio kilkadziesiąt osób. Pewne doświadczenia w prowadzeniu interesów po transformacji miał tylko Jerzy Albin, a przed nim styczność z produkcją (oczywiście w gospodarce socjalistycznej) miało zaledwie kilku szefów.

Liderem, jeśli chodzi o czas piastowania stanowiska, jest Borys Szmielew (12 lat). Najkrócej rządził Józef Kalisz, nieco ponad 2 miesiące, ale związane to było ze zmianami organizacyjnymi w administracji i reaktywacją GUGiK, w której jako sekretarz stanu miał niemałe zasługi. Był zresztą jedynym GGK o tak wysokiej randze w strukturze administracji. W przypadku Waldemara Izdebskiego sprawa długości kadencji, osiągniętej rangi, a przede wszystkim dokonania na stanowisku GGK pozostaje na razie kartą do zapisania.

prof. Jan Piotrowski

prezes GUPK

01.03.1945 – 30.11.1948

(ur. 26 listopada 1885 r. w Jędrzejowie, zm. 13 stycznia 1962 r.) w 1909 r. ukończył średnią szkołę mierniczą w Pskowie, a w 1913 r. Uniwersytet Mierniczy w Moskwie. W latach 1913-1921 był nauczycielem, a później dyrektorem szkoły średniej w Tomsku i jednocześnie asystentem w Instytucie Technologicznym, prowadził również pomiary na Syberii. W 1922 r. rozpoczął pracę na Politechnice Warszawskiej, w 1925 r. został profesorem nadzwyczajnym i objął Katedrę Miernictwa II. Po wojnie współtworzył państwową służbę geodezyjno-kartograficzną. Po odejściu z GUPK poświęcił się pracy naukowo-dydaktycznej na WGiK PW. Był m.in. kierownikiem Katedry Geodezji Niższej, a także dziekanem (1956-1960). Przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego Rady Naukowej IGiK. Był członkiem Komitetu Geodezji PAN.

prof. Edward Warchałowski

prezes GUPK

01.12.1948 – 31.07.1951

(ur. 4 października 1885 r. w Stopnicy, zm. 6 marca 1963 r.) absolwent szkoły mierniczej w Pskowie i Konstantynowskiego Instytutu Mierniczego w Moskwie (1909). W latach 1909-1913 prowadził pomiary triangulacyjne. Od 1909 roku pracował w Instytucie Geodezyjnym w Moskwie, a w 1918 r. został jego profesorem. Organizował Wyższy Urząd Geodezyjny w ZSRR (1919-1921). W 1921 r. wrócił do Polski. W 1922 r. objął Katedrę Miernictwa I na Wydziale Mierniczym PW. Był rektorem tej uczelni w latach 1933-1936 i 1945-1952. Pełnił funkcję dyrektora Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego (1945-1952). Na czele GUPK stał ponad trzy lata. Był przewodniczącym Komitetu Geodezji PAN, prezesem Polskiego Towarzystwa Fotogrametrycznego. Należał do Stronnictwa Demokratycznego.

Jan Rabanowski

prezes GUPK

01.08.1951 – 16.05.1952

prezes CUGiK

17.05.1952 – 15.06.1956

(ur. 10 czerwca 1907 r. w Warszawie, zm. 21 marca 1958 r.) absolwent Wydziału Elektrycznego PW (1932), pracował na kolei. W latach 1940-1943 przebywał w Nowosybirsku, gdzie był zastępcą kierownika elektrowni. W 1943 r. wstąpił do I Armii Wojska Polskiego, przeszedł szlak bojowy od Lenino do Warszawy. W rządzie PKWN objął funkcję kierownika resortu komunikacji, poczty i telegrafu, a następnie ministra komunikacji. W latach 1951-1956 był prezesem GUPK, potem CUGiK, następnie został ministrem łączności. Był posłem Stronnictwa Demokratycznego (1952-1956).

Borys Szmielew

prezes CUGiK

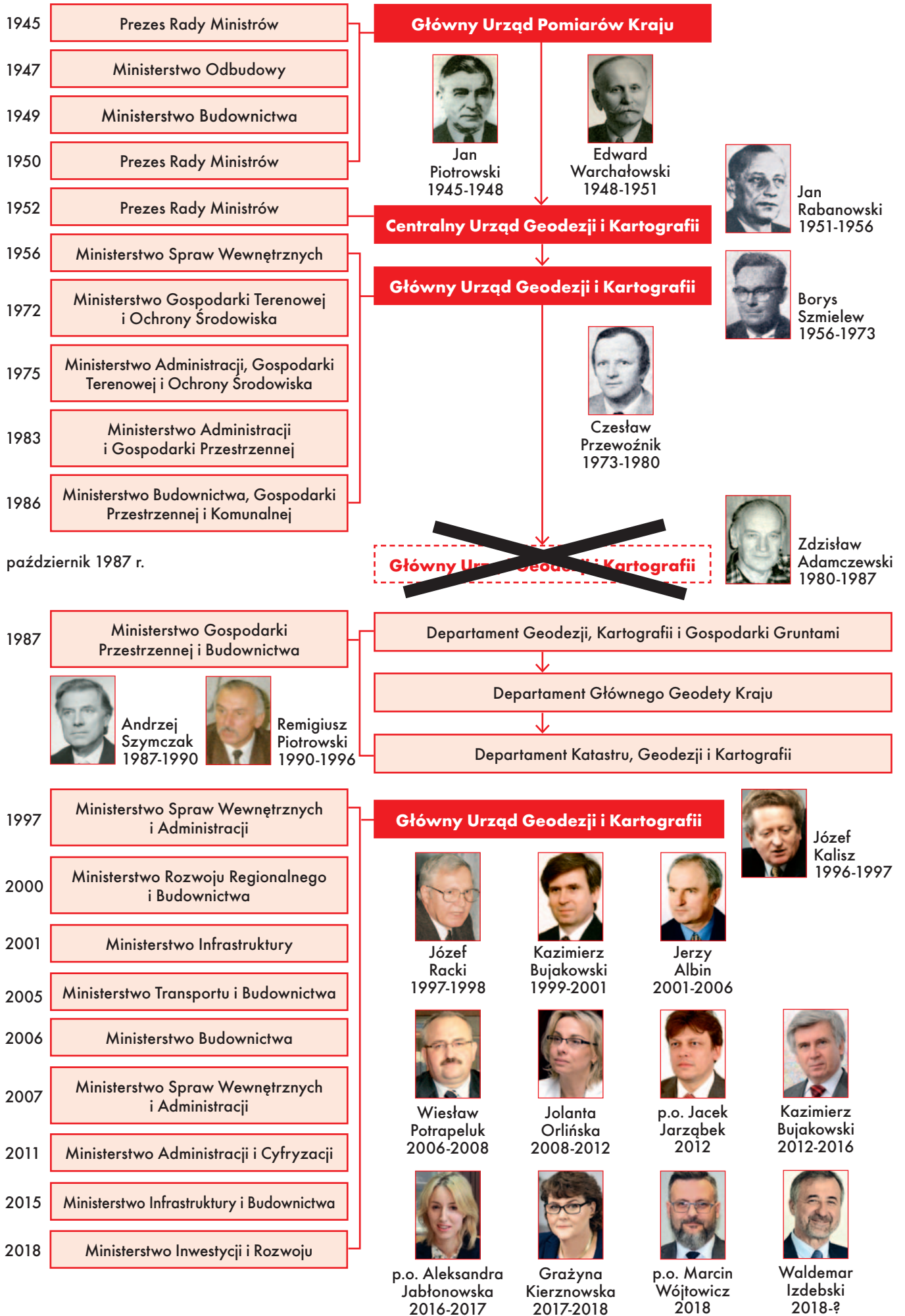
01.08.1956 – 30.11.1956

prezes GUGiK

01.12.1956 – 10.10.1973

(ur. 15 sierpnia 1910 r. w Warszawie, zm. 1983 r.) w 1935 r. ukończył Państwową Szkołę Mierniczą w Warszawie, praktykował w biurach mierniczych przysięgłych. W 1945 r. zdobył dyplom inżyniera na Wydziale Geodezyjnym PW. W latach 1945-1948 był zastępcą pełnomocnika ds. reformy rolnej w woj. łódzkiej, a na-

Szefowie geodezji w strukturze administracyjnej państwa

stępnie zastępcą dyrektora Zarządu Nieruchomości Ziemi w Poznaniu. W Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych został dyrektorem departamentu (1948-1951). W 1951 r. przeszedł do GUPK, na stanowisko wiceprezesa (1952-1956) i w końcu prezesa. Równolegle wykładał na WGiK PW. Był zastępcą przewodniczącego Komitetu Geodezji PAN. Należał do Polskiej Partii Robotniczej, a później Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

dr Czesław Przewoźnik

podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, prezes GUGiK

10.10.1973 – 04.08.1980

(ur. 31 lipca 1928 r. w Devin, zm. 27 grudnia 2007 r.) w 1954 r. ukończył Szkołę Inżynierską w Szczecinie, a w 1956 r. studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej. W latach 1956-1960 pracował w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Gdańsku, w tym jako dyrektor. Następnie był dyrektorem Gdańskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Miejskiego i Gdańskiego Zjednoczenia Budownictwa. W 1968 r. został podsekretarzem stanu w Ministerstwie Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. W 1973 r. objął stanowisko podsekretarza stanu w MGTIOŚ i jednocześnie prezesa GUGiK. W latach 1980-1987 był wojewodą śląskim. W 1975 r. uzyskał stopień dr. nauk technicznych. Przewodniczył Komisji Teledetekcji Komitetu Badań Kosmicznych PAN. Był wiceprzewodniczącym Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (1988-1990). Należał do PZPR.

prof. Zdzisław Adamczewski

podsekretarz stanu w Ministerstwie Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, prezes GUGiK

29.10.1980 – 31.12.1987

(ur. 29 listopada 1931 r. w Swędowie) absolwent Liceum Mierniczego w Łodzi (1951), a następnie Wydziału Geodezji i Kartografii PW (1956). Podczas studiów rozpoczął pracę jako nauczyciel akademicki. Stopień doktora uzyskał w 1964 r., a tytuł profesora w 1979. Był dziekanem WGiK (1971-1973) i prorektorem PW (1973-1980). W latach 1980-1987 pracował w administracji państwowej, był podsekretarzem stanu i prezesem GUGiK. Później wrócił do pracy na uczelni. Jednocześnie kierował SGP (1980-1983). Był członkiem Komitetu Geodezji PAN. W latach 2001-2003 doradzał GGK. Należał do Zjednoczonego Stronictwa Ludowego, a następnie do PZPR.

Andrzej Szymczak

dyrektor Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Gruntami w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa

01.12.1987 – 01.11.1990

główny geodeta kraju

01.09.1989 – 01.11.1990

(ur. 23 listopada 1935 r. w Krotoszynie) ukończył studia na Wydziale Geodezji i Kartografii PW (1961). W latach 1958-1973 pracował w WOPM Warszawa. W 1974 r. został wicedyrektorem Biura Nauki i Techniki, a następnie dyrektorem Biura Kartografii w GUGiK. W latach 1984-1987 był wiceprezesa GUGiK (do likwidacji). W grudniu 1987 r. został dyrektorem nowo powstałego Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Gruntami w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, a 1 września 1989 r. pierwszym głównym geodetą kraju (efekt wprowadzenia *Pgik*). Po rezygnacji ze stanowiska dyrektora departamentu i tym samym GGK został doradcą ministra budownictwa, następnie pracował w Urzędzie Rejonowym w Warszawie (1991-1994) oraz w Biurze Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych (1994-2003). Był członkiem PZPR. Od 1985 r. przez 30 lat pełnił społecznie funkcję przewodniczącego Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Geodezyjnej i Kartograficznej.

dr Remigiusz Piotrowski

dyrektor Departamentu Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa,

główny geodeta kraju

02.11.1990 – 13.11.1996

(ur. w 1938 r. w Warszawie) studiował chemię na Uniwersytecie Warszawskim, następnie ukończył studia na Wydziale Geodezji i Kartografii PW (1964) i rozpoczął pracę w Instytucie Geodezji i Kartografii, gdzie zajmował się technologią komputerową i oprogramowaniem. W 1971 r. wrócił na macierzysty wydział na PW, gdzie w 1978 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych. Jako wiceprzewodniczący NSZZ „Solidarność” na wydziale w 1982 r. był internowany. Z uczelni został zwolniony w 1986 r. w ramach weryfikacji kadry naukowo-technicznej (akcji pozbywania się ludzi niewygodnych władzy). Następnie przebywał w USA. Po powrocie do kraju przez sześć lat pełnił funkcję GGK, potem od 17 lutego 1997 r. do 25 lutego 2002 r. był dyrektorem Departamentu Kartografii i Fotogrametrii w GUGiK, a następnie przez dwa lata radcą GGK. W listopadzie 2004 r. został doradcą prezydenta Warszawy Lecha Kaczyńskiego. W latach

2004-2008 był wiceprezesa stowarzyszenia GISPOL.

Józef Kalisz

sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa, główny geodeta kraju

14.11.1996 – 20.01.1997

(ur. 5 lipca 1947 r. w Baczkowie, zm. 11 stycznia 2014 r.) absolwent Wydziału Geodezji i Urządzeń Rolnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie (1970). Zanim przeniósł się do stolicy, przez 11 lat był dyrektorem Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami w Tarnowie. W lutym 1995 r. został podsekretarzem stanu w MBiGP, a dwa miesiące później – sekretarzem stanu. Przyczynił się do reaktywacji GUGiK. Był posłem PSL (1993-1997). Od 2 stycznia 2001 r. do 1 kwietnia 2004 r. kierował warszawską delegaturą NIK.

Józef Racki

główny geodeta kraju

21.01.1997 – 31.12.1998

(ur. 28 marca 1943 r. w Mdzewku) absolwent studiów inżynierskich na Wydziale Geodezji i Urządzeń Rolnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie (1965), zaoczne studia magisterskie ukończył w 1977 r. na ART w Olsztynie. Pracował w Powiatowym Biurze Geodezji i Terenów Rolnych w Żurominie. Kierował nim od 1968 r., a następnie podobnym biurem w Jarocinie. Po przejściu do WBGiTR w Kaliszu był szefem produkcji oraz zastępcą dyrektora ds. technicznych. Od 1984 r. do czasu objęcia funkcji GGK kierował Wydziałem Geodezji i Gospodarki Gruntami w Kaliszu (geodeta wojewódzki). W latach 1999-2002 był wicestarostą powiatu kaliskiego, następnie radnym sejmiku i wicemarszałkiem wielkopolskim. Od 2007 r. do 2015 r. był posłem na Sejm z ramienia PSL.

dr Kazimierz Bujakowski

główny geodeta kraju

01.01.1999 – 05.12.2001

(ur. 12 listopada 1956 r.) w 1980 r. ukończył z wyróżnieniem studia na Wydziale Geodezji Górniczej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie następnie rozpoczął pracę. Był asystentem, a później adiunktem; w okresie 1988-1991 równolegle kierował Pracownią Informatyki i Nowych Technologii w Krakowskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym. W 1990 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych. W latach 1991-1998 był dyrektorem Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, od października 1994 r. do kwietnia 1995 r. pełnił obowiązki dyrektora tego urzędu. Równolegle

zatrudniony był na WGGiŚ AGH, gdzie prowadził wykłady dla słuchaczy studiów zaocznych.

Jako GGK przeprowadził nowelizację ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* oraz przygotowanie serii rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy. Brał udział w pracach nad „Rządowym programem rozwoju systemu katastralnego w Polsce”. W latach 2004-2010 był wiceprezydentem Krakowa i odpowiadał za rozwój przestrzenny miasta. W 2012 r. ponownie został mianowany GGK i jest to jedyny w dotychczasowej historii przypadek powrotu na to stanowisko.

Jerzy Albin

główny geodeta kraju

05.12.2001 – 25.09.2006

(ur. 5 lipca 1952 r. w Bydgoszczy) ukończył studia na Wydziale Geodezji i Kartografii PW (1976), gdzie następnie przez pięć lat był nauczycielem akademickim w Instytucie Geodezji Wyższej i Astronomii Geodezyjnej. W latach 1978-1988 pracował w komitetach PZPR – dzielnicowym, warszawskim i centralnym. W 1990 r. ukończył studia doktoranckie w Akademii Nauk Społecznych. W latach 1990-1993 kierował warszawską spółką Ad Novum, a następnie zajmował się doradztwem. W lutym 1997 r. został wiceprezesem GUGiK, później objął funkcję zastępcy dyrektora Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Od stycznia do grudnia 2001 r. pełnił obowiązki geodety województwa mazowieckiego, a następnie objął stanowisko GGK. W latach 2011-2012 prezesował spółce OPGK Lublin. Założył Europejski Instytut Geodezji i Kartografii Sp. z o.o.

Wiesław Potrapeluk

główny geodeta kraju

25.09.2006 – 26.03.2008

(ur. 12 czerwca 1958 r. w Pasłęku) absolwent Wydziału Geodezji i Urządzeń Rolnych ART w Olsztynie. Pracował w Wojewódzkim Biurze Geodezji i Terenów Rolnych w Ostrołęce i Urzędzie Rejonowym w Przasnyszu. W 1999 r. został geodetą powiatowym w Przasnyszu. Od września 2006 r. przez półtora roku pełnił funkcję GGK. Następnie wrócił do Przasnysza na urząd geodety powiatowego.

Jolanta Orlińska

główny geodeta kraju

27.03.2008 – 14.02.2012

(ur. 7 maja 1961 r.) absolwentka Wydziału Geodezji i Kartografii PW (1986), Szkoły Biznesu PW oraz Uniwersytetu Technologicznego w Delft. Była pracownikiem

naukowym WGiK (specjalizacja fotogrametria), a następnie dyrektorem Departamentu Ewidencji Gospodarstw w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (2002-2008). Jako ekspert Federalnego Ministerstwa Rolnictwa Niemiec oraz włoskiej agencji płatniczej brała udział w przygotowaniu Rumunii do akcesji do UE i uruchomienia tam systemu dopłat. Funkcję GGK pełniła blisko cztery lata. Następnie była dyrektorem Departamentu Planowania i Zasobów Wodnych w KZGW. Ale już w marcu 2016 r. została powołana do składu Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej jako przedstawicielka... Polskiej Agencji Kosmicznej.

Jacek Jarząbek

p.o. głównego geodety kraju

14.02.2012 – 17.06.2012

(ur. 28 sierpnia 1968 r.) absolwent Wydziału Geodezji i Kartografii PW (1993) oraz Szkoły Biznesu PW. Specjalista w dziedzinie fotogrametrii oraz GIS. Od 1993 roku związany ze służbą geodezyjną i kartograficzną. Inicjator utworzenia i kierownik Pracowni Cyfrowego Przetwarzania w CODGiK. W 1996 r. przebywał w Kuwejcie jako ekspert ds. fotogrametrii w Ministerstwie Obrony. Od 2003 do 2008 r. był w ARIMR doradcą prezesa, a następnie zastępcą dyrektora i dyrektorem Departamentu Ewidencji Gospodarstw. Lider międzynarodowych projektów PHARE 2001, 2003. Od 1 sierpnia 2008 r. w GUGiK, najpierw na stanowisku radcy generalnego, od 20 sierpnia 2008 r. – wiceprezesa GUGiK, następnie p.o. GGK i wreszcie ponownie wiceprezesa do 2016 r. Architekt projektów geoinformatycznych realizowanych przez GUGiK, takich jak ISOK czy CAPAP. Po dymisji zatrudniony najpierw w firmie Sygnity, a następnie jako wiceprezes w szczecińskiej spółce GEOMAR.

dr Kazimierz Bujakowski

główny geodeta kraju

18.06.2012 – 01.08.2016

Życiorys na s. obok przy pierwszej kandydencji 01.01.1999 – 05.12.2001.

Aleksandra Jabłonowska

p.o. głównego geodety kraju

4.08.2016 – 13.01.2017

Ukończyła w 2005 r. studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Posiada uprawnienia radcy prawnego. Pracowała w Ministerstwie Transportu i Budownictwa, Ministerstwie Infrastruktury oraz Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W GUGiK zasłużyła się tym, że przeprowadziła czystkę i za-

trudniła (na krótko) nowych ludzi, którym wypłaciła pokaźne nagrody.

Grażyna Kierznowska

p.o. głównego geodety kraju

14.01.2017 – 21.05.2017

główny geodeta kraju

22.05.2017 – 17.03.2018

(ur. 27 sierpnia 1961 r. w Kraśniku) absolwentka Wydziału Geodezji ART w Olsztynie (obecnie UWM) oraz studiów podyplomowych z zakresu szacowania nieruchomości na UWM. Posiada uprawnienia zawodowe w zakresach 1 i 2. Do GUGiK trafiła w październiku 2016 r. ze starostwa w Kraśniku, gdzie była geodetą powiatowym. Początkowo została dyrektorem Departamentu Nadzoru, Kontroli i Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Pełniła także obowiązki zastępcy GGK, a później GGK. W maju 2017 r. została powołana na stanowisko GGK i utrzymała się na nim niecały rok.

Marcin Wójtowicz

p.o. głównego geodety kraju

17.03.2018 – 7.06.2018

Od 1 czerwca 2017 r. jest dyrektorem generalnym GUGiK. Wcześniej pracował na stanowisku dyrektora Departamentu Lokalizacji Inwestycji w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa. Pełnił obowiązki GGK do czasu rozstrzygnięcia konkursu na obsadę tego stanowiska.

dr hab. Waldemar Izdebski

główny geodeta kraju

7.06.2018 – ?

(ur. 21 sierpnia 1964 r. w Trzebiezowie) ukończył Technikum Geodezyjne w Żelechowie (1984), a następnie studia na Wydziale Geodezji i Kartografii PW (1989). Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie geodezja i kartografia uzyskał w roku 1999, a w 2014 r. – stopień doktora habilitowanego. Od 28 lat jest pracownikiem naukowym WGiK PW. Był założycielem i przez 28 lat prezesem zarządu firmy geoinformatycznej Geo-System. Zarówno w pracy naukowej, jak i w działaniach komercyjnych od początku lat 90. czynnie uczestniczy w procesie wdrażania postępu technicznego w polskiej geodezji. Jest autorem wielu publikacji, brał udział w pracach zespołów eksperckich oraz ma na swoim koncie liczne wdrożenia oprogramowania opracowanego bezpośrednio przez niego lub pod jego kierownictwem. Jest członkiem Stowarzyszenia Geodetów Polskich, Polskiego Towarzystwa Informacji Przestrzennej oraz Rady Infrastruktury Informacji Przestrzennej.

Opracowanie redakcji